

EKUB va EKUKga oid masalalarning yechilish usullari

1-xossa: $EKUB(a; b) \cdot EKUK(a; b) = ab$

2-xossa: $EKUB(a; b) = g$ bo'lsa, a va b sonlari bir paytda g soniga qoldiqsiz bo'linadi

3-xossa: $EKUK(a; b) = l$ bo'lsa, l soni a ga ham, b ga ham qoldiqsiz bo'linadi

4-xossa: $EKUB(a; b) = g$ bo'lsa, u holda

$$EKUB\left(\frac{a}{g}; \frac{b}{g}\right) = 1 \text{ bo'ladi}$$

3-savol: Agar $\begin{cases} xy = 180 \\ EKUK(x; y) = 30 \end{cases}$ bo'lsa, $(x + y)_{\max} = ?$

1-savol: $EKUB(a; b) = 30$ va $a + b = 150$ bo'lsa, ab ko'paytmaning maksimal qiymatini toping

4-savol: Agar a va b natural sonlari uchun $\begin{cases} EKUB(a; b) = 6 \\ \frac{a+b}{a-b} = \frac{14}{9} \end{cases}$ bo'lsa, ab ifodaning qiymatini toping

2-savol: $EKUB(a; b) = 12$ va $EKUK(a; b) = 192$ bo'lsa, $a + b$ ning qiymatini aniqlang

5-savol: $\begin{cases} EKUK(a; b) = 120 \\ \frac{25}{b} + 19 = a \end{cases}$ bo'lsa, $a + b$ ning qiymatini toping

Sonning oxirgi ikki raqami **har 20 tada takrorlanadi**

2^{150} sonining oxirgi ikki raqamini topib ko'raylik:

1-qadam: darajani 20 ga bo'lgandagi qoldiqni aniqlaymiz: $150 : 20 = 7 (10)$

2-qadam: Asosda 2 turgani uchun 2^{10} darajasining oxirgi ikki raqamini topib qo'yamiz:
 $2^{10} = 1024 = \dots 24$

Hint: Radiusi $R = a\sqrt{3}$ ga teng bo'lgan sferaga ichki chizilgan eng katta hajmli slindrning asosi radiusi $r = a\sqrt{2}$ ga teng. Balandligi esa $2a$ ga teng bo'ladi.

1-savol: 7^{3582} sonning oxirgi ikki raqamini toping

1-savol: Radiusi $R = 6\sqrt{3}$ ga teng bo'lgan sferaga ichki chizilgan eng katta hajmli slindrning asosi radiusini toping

2-savol: 6^{100} sonining oxirgi ikki raqamini toping

2-savol: Radiusi $R = 4\sqrt{3}$ ga teng bo'lgan sferaga ichki chizilgan eng katta hajmli slindrning balandligini aniqlang

Sonli qatorning **modasi** - shu qatorda eng ko'p uchragan son

Sonli qatorning **medianasi** - qatordagi sonlarni o'sish tartibda yozganimizda eng o'rtada turgan son

TUSHGAN SAVOLLAR ICHIDAN

1-savol: 5 xil rangli qalamdan 2 ta, 3 xil rangli o'chirg'ichdan 2 tani shunday tanlash kerakki, ular orasida kamida 1 tasi ko'k bo'lsin. Bunday tanlashlar soni nechta? (Ko'k rangli qalam ham, ko'k rangli o'chirg'ich ham bor)

1-savol: 13; 17; 17; 23; 21; 25; 27 sonli qatorning medianasini aniqlang

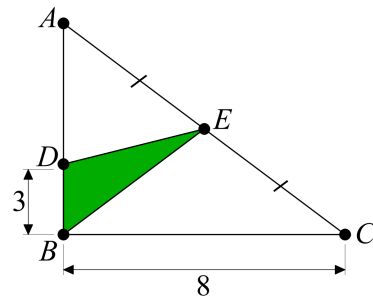
2-savol: $y = x$ va $y = \sqrt{x}$ funksiyalar kesishishida hosil bo'lgan sohani Oy o'qi atrofida aylantirishdan hosil bo'lgan jism hajmini toping

2-savol: 13; 14; 15; 14; 14; 16; 15; 16; 17; 18; 14 sonli qatorning modasini aniqlang

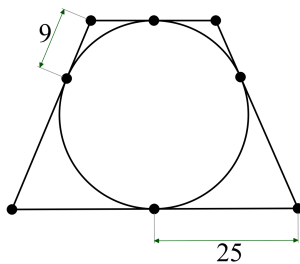
3-savol: 4^{100} sonining oxirgi ikki raqami topilsin

4-savol: Katetlari 3 va 4 ga teng bo'lgan to'g'ri burchakli uchburchak gipotenuza atrofida 360° aylantirilganda hosil bo'lgan shakl hajmini toping

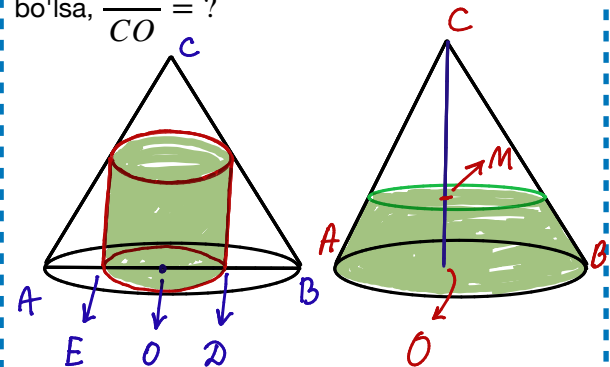
7-savol: Quyidagi shaklda $BC = 8$; $BD = 3$ va $\angle ABC = 90^\circ$ bo'lsa, $S_{BDE} = ?$

5-savol: Quyidagi shaklda teng yonli trapetsiyaga ichki aylana chizilgan. Trapetsiyaning yuzasini toping

8-savol: Quyidagi shaklda silindr ichida bor suv konus ichiga to'kilib ketdi. Agar $BD = 2 \cdot OD$ bo'lsa, $\frac{CM}{CO} = ?$

6-savol: 7^{100} sonining oxirgi ikki raqami topilsin

9-savol: Tomonlari 3 va 4 ga teng bo'lgan to'g'ri to'rtburchakni katta tomoni atrofida aylantirishdan hosil bo'lgan shakl hajmini toping

10-savol: Tomoni 4 ga teng bo'lgan muntazam uchburchakni bir uchidan o'tuvchi va shu uch qarshisidagi tomonga parallel bo'lgan chiziq atrofida aylantirishdan hosil bo'lgan jism hajmini toping

13-savol: Noaniq integralni hisoblang:

$$\int (\sin x \cdot \cos x) dx = ?$$

11-savol: a va b sonlar o'zaro tub sonlar. Agar

$$\begin{cases} 20 - \frac{60}{b} = a \\ EKUK(a; b) = 30 \end{cases} \text{ bo'lsa, } a - b = ?$$

14-savol: Differensial tenglamani yeching:

$$y^2 y' = -3x^2$$

12-savol: Differensial tenglamani yeching:

$$y^2 y' + x^2 = 1$$

15-savol: Noaniq integralni hisoblang:

$$\int \frac{dx}{e^x + e^{-x}} = ?$$

16-savol: Slindr asosining radiusi 7 ga teng. Agar uning balandligi 6 smga oshirilsa, uning hajmi 75 % ga oshgan bo'lsa, uning dastlabki hajmini toping

19-savol: $\frac{\sqrt{2x^2 + 15x - 17}}{10 - x} \geq 0$
tengsizlikning eng katta musbat va eng kichik manfiy yechimlari yig'indisini toping

17-savol: Teng yonli trapetsiyaning diagonallari o'zaro perpendikular va balandligi 10 ga teng. Trapetsiyaning yuzasini toping

20-savol: $y = \frac{\cos x}{2^x}$ bo'lsa, $y'(0) = ?$

18-savol: Differensial tenglamani yeching:
 $(2x - 1)y' + 2xy^2 = 0$

21-savol: $y = \ln x$; $y = 0$; $y = 2$; $x = 0$
chiziqlar bilan chegaralangan sohani Oy o'qi atrofida aylantirishdan hosil bo'lgan jism hajmi topilsin